

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25CoP/21/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2514200182
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2514200182.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: 1. I. K., nar. XX.X.XXXX, 2. F. K., nar. XX.X.XXXX, bytom ako rodičia, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, deti rodičov - matky: V. K., nar. XX.X.XXXX, bytom O., X. F. XXX/XX a otca: W. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom tamtiež, o návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Piešťany zo dňa 21.1.2014, č.k. 13P/11/2014-12 - v časti II., ktorou bolo nariadené predbežné opatrenie, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti II., ktorou súd nariadil predbežné opatrenie, **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením prvostupňový súd výrokom I. ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany za kolízneho opatrovníka maloletých detí I. K., nar. XX.X.XXXX a F. K., nar. XX.X.XXXX v konaní o nariadenie predbežného opatrenia. Výrokom II. súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým otcovi maloletých uložil povinnosti prispievať na výživu maloletej I. a F. každému z nich výživným v sume 30,- Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých. Nasledujúcim výrokom III. vo zvyšnej časti súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol a výrokom IV. návrh matky na určenie výživného na manželku vylúčil na samostatné konanie.

Rozhodnutie prvostupňový súd s použitím ust. § 76 ods. 1 písm. a) O.s.p. a § 62 a § 65 ods. 1, 2 a § 31 ods. 1 Zákona o rodine v napadnutej časti vecne odôvodnil v podstate tým, že podľa zistení z obsahu spisu rodičia maloletých sú manželia a žijú v spoločnej domácnosti, avšak podľa tvrdení matky otec na výživu detí žiadnou sumou neprispieva, pričom matka je nezamestnaná a disponuje len prídavkami na deti v sume 46,20 Eur. Otec je pritom zamestnancom M. B., a.s. od 5.8.1996, pričom jeho hrubý mesačný príjem za uplynulý rok predstavoval od 633,90 Eur do 1.092,42 Eur. Súd dospel k záveru, že naliehavosť na nariadenie predbežného opatrenia je daná, pričom vychádzal z toho, že pre potreby nariadenia predbežného opatrenia postačuje, aby matka osvedčila skutočnosti, ktoré poukazujú na túto naliehavosť. Súd zobral do úvahy, že ak je ohrozená výživa maloletých, potom jediným z rodičov, ktorý dosahuje príjem zo zamestnania je otec maloletých, ktorý má stabilné zamestnanie a matka naopak je nezamestnaná, čím je daná určitá nerovnováha v príjmoch rodičov. Nakoľko súd predbežným opatrením môže nariadiť povinnému rodičovi, aby na výživu prispieval iba v nevyhnutnom rozsahu, nebolo možné stotožniť sa s požiadavkou matky, aby otec na deti prispieval sumou po 50,- Eur mesačne, keďže to nie je v medziach nevyhnutnosti, preto nebolo možné návrhu v celom rozsahu vyhovieť. Podľa názoru súdu podmienku nevyhnutnosti vzhľadom na vek detí a pomery rodičov splňa v danom prípade výživné v sume 30,- Eur mesačne, ktoré zodpovedá nevyhnutným výdavkom maloletých. Zohľadnil pritom, že minimálne výživné v tomto období predstavuje sumu 27,13 Eur. Vo zvyšku potom súd návrh zamietol.

Proti tomuto uzneseniu, výlučne v časti, ktorou bolo nariadené predbežné opatrenie, podal odvolanie otec maloletých s tým, že uvedené skutočnosti sa nezakladajú na pravde. S navrhovateľkou žijú v spoločnej domácnosti v 4-izbovom byte, ktorého vlastníkom je jeho matka. Nakoľko navrhovateľka je nezamestnaná, všetky náklady s bývaním a ostatnou existenciou hradí on.

V dodatočnom doplnení odôvodnenia odvolania po uplynutí odvolacej lehoty, čo bráni na rozšírené odvolacie dôvody prihliadať (§ 205 ods. 3 O.s.p.), otec poukázal na to, že hoci matka maloletých v návrhu uviedla, že finančne vôbec neprispieva a domácnosť, neskôr priznala, že hradí náklady spojené s bývaním, energie, šeky, nákupy potravín atď. Za zavádzajúcu informáciu označil, že matka maloletých je nezamestnaná a jej jediným príjmom sú prídavky na deti, lebo na základe jeho zistení musí disponovať finančnými prostriedkami, keďže si hradí zdravotné poistenie, sociálne poistenie, internet, mobilný telefón, fitnes, zumbu, stravovací a pitný režim pre seba a deti. S návrhom nesúhlasí, nakoľko matka vôbec nevie hospodáriť s peniazmi, je márnотratná a neberie ohľad na nikoho, len na seba. Žiadal, aby mu bolo umožnené vypovedať pred patričnými orgánmi. Navrhol, aby bol návrh matky na výživné pre obe deti úplne zamietnutý.

Matka maloletých, ani kolízny opatrovník odvolací návrh nepodali.

Matka maloletých vo svojom písomnom vyjadrení k doručenému odvolaniu otca uviedla, že nakoľko je nezamestnaná a nemá žiaden príjem a otec jej nedáva žiadne peniaze na základné potreby detí (aj keď on hradí náklady s bývaním, škôlku, školu), trvá na predbežnom opatrení, nakoľko otcov príjem sú spoločné peniaze, s ktorými disponuje výlučne len on. Záverom poukázala na to, že dňa 24.1.2014 bol podaný návrh na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom na Okresný súd Piešťany.

Kolízny opatrovník vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že dňa 17.12.2014 vykonali sociálne šetrenie v domácnosti rodiny. V čase šetrenia bola v domácnosti iba matka. Uviedla, že je od 26.3.2013 nezamestnaná, evidovaná na úrade práce. Jej príjem sú iba rodinné prídavky cca 47,- Eur. Matka tiež uviedla, že je pravdou, že otec maloletých detí hradí výdavky spojené s bývaním, hradí šeky z MŠ a šeky zo ZŠ, ktoré navštevujú deti. Otec tiež zabezpečuje nákup potravín aj iných vecí potrebných do domácnosti, ktoré mu matka napíše na lístok. Matke ale otec neposkytuje žiadnu ani minimálnu hotovosť a v prípade, že otec je v práci, niekedy aj dva aj tri dni, matka nemá za čo nakúpiť ani základné veci. Preto matka žiada predbežným opatrením určiť výživné na obe deti. Rodičia pritom vôbec nekomunikujú a matka podala návrh na rozvod manželstva.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má základné zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.), preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti, ktorou bolo nariadené predbežné opatrenie bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 212 ods. 1 písm. a) v spojení s § 81 ods. 1 a § 102 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie otca maloletých nie je dôvodné, pričom sú splnené podmienky pre potvrdenie napadnutého uznesenia v zmysle § 219 O.s.p.

Návrhom na nariadenie predbežného opatrenia sa matka domáhala uložiť otcovi povinnosť prispievať na výživu každého z maloletých detí po 50,- Eur mesačne a zároveň tiež na výživu matky v sume 70,- Eur mesačne. Argumentovala tým, že hoci s otcom detí žijú v spoločnej domácnosti, ona je nezamestnaná, nepoberá žiadne dávky, ani príspevky, iba prídavky na deti v sume 46,20 Eur a otec jej vôbec neprispieva na domácnosť, ani na výživu detí. K návrhu matka pripojila rodné listy oboch detí, potvrdenie o poberaní prídavku na dieťa za rok 2013 po 46,20 Eur mesačne, potvrdenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Piešťanoch, že je evidovaná na úrade práce a nie je jej poskytovaná pomoc v hmotnej núdzi dávkou a príspevkami. Nepoberanie žiadnych dávok matkou vyplýva tiež z potvrdenia Sociálnej poisťovne.

Z odpovede na lustráciu v Sociálnej poisťovni bolo zistené, že otec maloletých v období od januára 2013 do januára 2014 mal príjem v sume 10.439,57 Eur brutto, čo predstavuje 870,- Eur mesačne.

Podľa § 74 ods. 1 O.s.p. pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 102 ods. 1 O. s. p., ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz. V záujme maloletého dieťaťa môže súd po začatí konania vo veci starostlivosti súdu o maloletých na návrh nariadiť predbežným opatrením účastníkovi, aby do času rozhodnutia vo veci úpravy pomerov maloletého dieťaťa zabezpečoval osobnú starostlivosť o dieťa, ktoré je v čase podania návrhu umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu. Ak súd rozhoduje o predbežnom opatrení podľa druhej vety, o návrhu na predbežné opatrenie rozhodne najneskôr do 30 dní od podania návrhu; ustanovenia § 75 až 77 sa použijú primerane.

V zmysle § 75 ods. 6 O.s.p. súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov a bez nariadenia pojednávania. Podľa ods. 8 tohto ustanovenia o nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov.

Ust. § 76 ods. 1 O.s.p. obsahuje demonštratívny výpočet možných predbežných opatrení, ktoré súd môže nariadiť. Podľa písm. a), aby platil výživné v nevyhnutnej miere.

V zmysle § 77 ods. 1 O.s.p. predbežné opatrenie zanikne, ak a) sa nepodá v súdom určenej lehote návrh na začatie konania, b) sa návrhu vo veci samej nevyhovelo, c) sa návrhu vo veci samej vyhovel a uplynulo 30 dní od vykonateľnosti rozhodnutia vo veci, d) uplynul určený čas, po ktorý malo trvať.

V zmysle § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí dieťa do osobnej starostlivosti. Ust. § 24 až § 26 sa použijú primerane.

V zmysle § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upravi výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. V zmysle ods. 4 tohto ustanovenia súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi.

V zmysle § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upravi rozsah ich vyživovacej povinnosti, alebo schváli dohodu o výške výživného.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samy sa živiť. Obaja rodičia pritom prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má

právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý z rodičov bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má pritom prednosť pred inými výdavkami rodičov a pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine).

V zmysle ust. § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Z ust. § 74 a nasl. O.s.p. vyplýva, že predbežné opatrenie nie je konečné rozhodnutie vo veci a jeho účelom je iba dočasná úprava pomerov účastníkov. Podmienkou pre jeho vydanie je osvedčenie, že bez okamžitej i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov by bolo právo účastníka ohrozené. Nariadením predbežného opatrenia účastník nenadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Z uvedeného charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí a zvyčajne pre krátkosť času ani nemôže zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí vždy byť dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčenie, že je nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy.

Nielen vyjadreniami otca maloletých v odvolaní, ale i správou kolízneho opatrovníka z vykonaného šetrenia v rodine bolo preukázané, že tvrdenie matky v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, že otec jej ničím neprispieva na domácnosť, ani na výživu maloletých detí nie je pravdivé, keďže bolo osvedčené, že otec okrem hradenia šekov v súvislosti so školami detí zabezpečuje tiež nákup potravín a iných vecí potrebných do domácnosti podľa zoznamu, ktorý mu napíše matka a hradí tiež všetky výdavky spojené s bývaním rodiny. Na druhej strane bolo tiež osvedčené, že matka okrem prídavkov na deti, ktoré poberá v sume 46,20 Eur mesačne, nemá k dispozícii žiadne finančné prostriedky a to napriek tomu, že otec niekedy býva v práci dva až tri dni. Na preklopenie týchto období a nepredvídaných výdavkov pritom matke rozhodne nemôže postačovať nízka suma prídavkov na deti. Vzhľadom na to, že je v záujme detí nevyhnutné, aby matka mala k dispozícii disponibilné finančné prostriedky na zabezpečenie potrieb detí nepokrytých nákupmi a platbami otca, odvolací súd zhodne s prvostupňovým považoval za potrebné, aby jej otec zo svojho príjmu okrem doteraz hradených platieb pravidelne mesačne poskytoval aspoň minimálnu finančnú sumu na pokrytie potrieb detí. Odvolací súd sa pritom zhodol s prvostupňovým, že za daných okolností primeraným výživným v nevyhnutnej miere v zmysle súdom prvého stupňa aplikovaného § 76 ods. 1 písm. a) O.s.p. je potom výživné na hranici tzv. minimálneho výživného, ktoré v tomto období predstavuje sumu 27,13 Eur. Prvostupňový súd preto rozhodol správne, ak otca preskúmaným predbežným opatrením zaviazal prispievať na výživu každého z detí výživným v sume po 30,- Eur mesačne vopred do 15. dňa v mesiaci k rukám matky.

Keďže s poukazom na vyššie uvedené v danom prípade boli naplnené všetky zákonné podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia tým, že bol osvedčený nárok maloletých detí na výživné od otca a zároveň bola osvedčená i hrozba bezprostrednej ujmy na právach maloletých detí, pričom súd správne určil i sumu nevyhnutného výživného, odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti II., ktorou súd nariadil predbežné opatrenie, ako vo výroku vecne správne s použitím ust. § 219 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov tohto odvolacieho konania bude rozhodnuté v základnom konaní, keďže návrh na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode už bol podaný (§ 145 ods. 1 O.s.p.).

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.